

Vårutsädesguide

2020

I handen håller du nu årets vårutsädesguide!

Den är laddad med information om av vad vi på Lagerhuset rekommenderar dig att odla våren 2020!

Vi erbjuder dig ett utsädessortiment inför vårsådden som både är odlingssäkert samt efterfrågat på spannmålsmarknaden. Merparten av utsädet producerar vi i egen regi genom duktiga utsädesodlare, egen produktion eller produktion hos externa samarbetspartners. Vi håller fokus på att vara en effektiv lagerhusförening med en hög servicegrad och rådgivning som gör bondenytta till dig som medlem.

**UTSÄDESANSVARIG
ANDREAS HERNBO**

Kvalitetskraven som Lagerhuset ställer sätts utifrån våra spannmåls-kunders krav.

Fastpris eller odlingskontrakt? – Välj det som passar dig.

Varaslättens Lagerhus finns till för att sälja medlemmarnas spannmål till det bästa pris som marknaden kan erbjuda. Rygggraden i att lyckas så bra som möjligt med det uppdraget är föreningens odlingskontrakt kompletterade med fastpriskontrakt. Målsättningen är att det ska vara enkelt och tryggt att handla med spannmål genom Varaslättens Lagerhus.

ODLINGSKONTRAKT – TRYGGT OCH ENKELT

När spannmålsodlaren tecknar ett odlingskontrakt med Lagerhuset förbinder han/hon sig att leverera skörden från en bestämd areal. En styrka med odlingskontrakten är att Varaslättens Lagerhus hanterar hela spannmålsvolymen från den kontrakterade arealen, oavsett volym och kvalitet.

– En del av risken för att skörden blir lägre än förväntat eller att kvaliteten blir sämre efter regn i skörden flyttas från odlare till föreningen, förklarar Karl Delin, spannmålshandlare på Lagerhuset.

Oavsett om skörden blir större än förväntat vid gynnsamma förhållanden eller lägre än odlaren hoppats på under säsongen ger Varaslättens Lagerhus samma betalning från första till sista kilot, och tar inte ut några straffavgifter för avvikande volymer.

TORKAVTAL

Medlemmar kan även välja att teckna ett torkavtal på all spannmål som de levererar.

FASTPRISKONTRAKT GER MÖJLIGHET TILL EGNA PRISSTRATEGIER

Fastpriskontrakten är ett bra alternativ till odlingskontrakten för de odlare som vill säkra upp delar av sin odlingskalkyl till en given prisnivå.

Varaslättens Lagerhus erbjuder sina medlemmar möjligheten att teckna fastpriser och dagspriser på alla grödor för leverans i skörd som otorkad eller torkad vara, samt som torkad spannmål under lagringsperioden.

INGA ONÖDIGA AVDRAG

När Varaslättens Lagerhus tar emot gryn havre och malkorn betalas fullt pris för hela volymen. Inga avdrag för rensutbyte görs.

– Kvalitetskraven som Lagerhuset ställer sätts utifrån våra spannmålskunders krav, säger Karl Delin. Det ger en enkel och trygg affär för alla.

Havre

Havre från Varaslättens Lagerhus har ett gott renommé hos kvarnindustrin. Vi har en stark position på marknaden och vi tror på en fortsatt god efterfrågan på havre.

BELINDA: Industrisort som förenar hög avkastning med bra kvalitet och som visat god odlings säkerhet under många år. En något tidigare sort än ex Kerstin. Belinda kontrakteras som betaglukanhavre och avräknas som grynhavre. Belinda säljs i 700kg storsäck.

KERSTIN: Grynhavresort som förenar odlings säkerhet med hög kvalitet. Högvakastande med bra stråstyrka och med nematodresistent mot Gotlandstypen. Kerstin passar även till foder. Kerstin säljs i 700kg storsäck och 50kg småsäck.

GALANT: Grynhavresort med liknande odlingsegenskaper som Kerstin. Sorten har bra stråstyrka, medelsen mognad och hög avkastning. Hög rymdvikt med ganska liten kärna. Passar även till foder. Galant säljs i 700kg storsäck.

Sortförsök L7-501 2013-2017	Skörd kärna omr. D+E relativtal	Mognads- tid omr. D+E dagar	Rymd- vikt omr. D+E dagar	Strå- längd omr. D+E cm	Strå- stryrka omr. D+E %
Galant	8058	114	577	86	87
Belinda	101	113	557	86	88
Kerstin	99	115	563	89	86

Korn

Vid skördeleverans av malkorn 2020 kommer vi endast hantera sorten Irina. Du kan läsa mer om Irina och dess fördelar som malkornssort nedan.

IRINA: Malkorn för skördemottagning 2020!

Malkornssort med hög avkastning och ett kort och styvt strå med bra motståndskraft mot både ax- och strårbrytning. Mlo-resistens mot mjöldagg samt nematodresistent mot havrecystnematod ras 1 och 2. Irina passar även utmärkt som foderkorn. Irina säljs i 800kg storsäck och 50kg småsäck.

PLANET: Malkornssort endast för lagerleverans.

Malkornssort med mycket hög avkastning. Mlo-resistens mot mjöldagg samt nematodresistent mot havrecystnematod ras 1 och 2. Sorten är medellång med medelgoda stråegenskaper. Planet passar även utmärkt som foderkorn. Säljs i 800kg storsäck.

ELLINOR: Foderkornssort med mycket hög avkastning.

Sorten har ett långt strå med medelgoda stråegenskaper. Ellinor är frisk och har Mlo-resistens mot mjöldagg. Säljs i 800kg storsäck.

SEVERI: Ett finskt mycket tidigt och stråstyvt 6-radskorn foderkorn med mycket bra avkastning. Sorten trivs på de flesta jordar, även med lägre pH-värde. Severi är mjöldaggsresistent samt har bra motståndskraft mot sköldfläcksjuka. Severi mognar cirka 10 dagar tidigare än Irina och Planet. Tidigheten gör Severi även lämplig som förfrukt till höstraps. Severi säljs i 800kg storsäck och i 30kg småsäck.

Sortförsök L7-401 2014-2018	Skörd kärna omr. D+E rel. kg/ha	Mognads- tid omr. D+E dagar	Rå- protein omr. D+E %	Strå- längd omr. D+E cm	Strå- stryrka omr. D+E %
Syntetisk mätare	7919	111	10,5	60	91
Irina	101	111	10,6	56	93
Planet	103	111	10,3	61	87
Ellinor	105	111	10,2	62	78

Vårvete

Odling av högproteinsorten Quarna är ett koncept som skapar extra värde - både hos dig som odlare och hos våra kvarnkunder. Med sorten Quarna kan kvarnarna ta fram mjöl med helsvensk råvara även till krävande mjölblandningar.

QUARNA: Vårvete med utmärkt kärnkvalité och högst proteinhalt i sortförsöken. Sorten har mycket bra stråstyrka, mognar tidigt samt har ett högt och stabilt falltal. Quarna säljs i 900 kg storsäck och i 30 kg smäsäck.

ORYX: Ett vårvete för foder och kvarn med mycket hög avkastning. Sorten har ett kort strå med bra stråstyrka. Rymdvikt och proteinhalt är under sortmedel, medan tusenkornvikten är medelhög. Motståndskraften mot sjukdomar är medelgod. Oryx säljs i 900kg storsäck.

Sortförsök L7-301 2014-2018	Skörd omr. D+E	Mognads-tid omr. D+E	Rymd-vikt omr. D+E	Strå-längd omr. D+E	Strå-stryka omr. D+E
Sort	relativtal	dagar	dagar	%	%
Diskett	7119	348	116	13	91
Quarna	86	358	114	15,3	91
Oryx	109	332	117	11,6	90

Åkerböna

Åkerbönan trivs på leriga och vattenhållande jordar. De brokblommiga sorterna avkastar i regel mer än de vitblommiga åkerbönonerna. De vitblommiga sorterna har ett lägre innehåll av tanniner vilket gör att de passar bättre till utfodring av enkelmagade djur. Åkerböna säljs i storsäckar packade med utsäde som räcker till 2 hektar.

TIFFANY: Brokblommig sort som förenar hög skörd och låg tusenkornsvikt. Tiffany har medelsen mognad och hög proteinhalt. Tiffany har låga halter av vicin och convicin vilket gör att den fungerar i en foderstat till fjäderfä.

ALEXIA: Brokblommig beprövad sort med relativt litet frö samt med några dagar tidigare mognad än Tiffany.

SUNRISE: Vitblommig sort som förenar hög skörd och låg tusenkornsvikt. Sunrise har medelsen mognad och hög proteinhalt.

Sortförsök L7-613 2014-2018	Skörd kärna omr. D+E	Mognads-tid omr. D+E	Rå-protein omr. D+E	Strå-stryka omr. D+E	Tusen-kornvikt omr. D+E
	kg/ha	dagar	%	%	gr
Fuego	4578	144	29,3	97	541
Tiffany	106	144	30	97	490
Sunrise	98	147	30,2	96	433

Ärter

Ärter är en mycket bra avbrottsgröda med hög förruktseffekt, odlas på jämna och väl-dränerade fält.

NITOUICHE: Grönfröig ärta som odlas för export som grön matärt. Den har ett ganska stort frö och medellång stjälk med bra höjd vid skörd. Kontraktsodling för skörd- eller eftersäsongsleverans. Säljs i 500kg storsäck.

ESO: Tjeckisk gul ärta med mycket hög avkastning och ganska litet frö. Säljs i 900kg storsäck och i 30kg smäsäck.

Oljelin

Oljelin är en mycket bra avbrottsgröda med högt förruktvärde.

TAURUS: En blåblommig linsort med hög fröskörd och god stjälkstyrka. Beprövad sort i vårt odlingsområde med något tidigare mognad jämfört med andra aktuella sorter.

Vårraps

En vårrapshybrid ger ca 10% högre skörd jämfört med en linjesort. Hybriderna har även påtagligt snabbare tillväxt direkt efter uppkomst och konkurrerar därmed bättre med ogräs.

LUMEN: Hybridsort med toppavkastning i vårt område. Medellång stjälk med god stjälkstyrka. Mognar tidigast av hybridsorterna.

Blandsäd

Blandningar av spannmål och trindsäd

Vid beställning tar vi fram blandningar med spannmål och trindsäd av KORN/ÄRT, HAVRE/ÄRT och KORN/HAVRE i 800kg storsäck. Kontakta oss för mer information.

Majs

Majs är en värmeälskande gröda som trivs bäst på varma väl-dränerade jordar. Att välja en majssort med ett FAO-tal lämplig för odlingslokalen är mycket viktigt för att lyckas med kvalitén.

Majssortens FAO-tal är ett mått på tidigheten. En skillnad på 10 FAO-tal motsvarar 3–4 dagar senare eller tidigare skörd. Hög avkastningsförmåga är kopplad till ett högt FAO-talet. Att välja en sort med högt FAO-tal kan därmed verka lockande men kan innebära att majsens inte hinner mogna tillräckligt och majsens måste skördas med för låg TS- och stärkelsehalt med försämrad kvalitet som följd. Om du har erfarenhet av majsodling och vet att majs går bra på din varma odlingslokal så välj en majssort med FAO-tal på 180. Har du en något kallare odlingslokal eller vill pröva att odla majs skall du välja en majssort med FAO-tal på 150.

EMMERSON: Mycket tidig sort som även passar i något kallare lokaler. Hög skörd för sin tidiga mognad med utmärkt fiberkvalitet och hög stärkelsehalt. Sorten har ett FAO-tal på 150.

PINNACLE: Medeltidig sort som förenar hög TS-skörd och hög stärkelsehalt på gynnsamma majslokaler för området. Sorten har ett FAO-tal på 180.

UTSÄDESREKOMMENDATIONER MAJS

	Varm lokal		Kall lokal	
	Plantor/m ²	fpn/ha	Plantor/m ²	fpn/ha
Tidig sådd	8,0-9,0	1,7-1,9	6,7-7,5	1,4-1,6
Sen sådd	7,0-8,0	1,5-1,7	6,0-7,0	1,3-1,5

Rätt utsädesmängd

Att så rätt antal grobara kärnor/m² är en viktig del i att få en hög skörd. I tabellen nedan finns rekommenderade utsädesmängder vid olika såtidpunkt. Rekommendationerna i tabellen förutsätter att sådd sker med normalt radavstånd, rätt såddjup och med bra såbbädd på leriga jordar. På lättare jordar sänks utsädesmängden med ca 10% vid spannmålsodling. Tänk på att tusenkornvikten och grobarheten varierar mycket mellan sorter och år. När Lagerhuset producerar utsäde skriver vi tusenkornvikten och grobarheten på säcken – använd de värdena i din uträkning. Sådd före 10 april räknas som tidig, normal sådd 10–25 april osv. Vid vallinsådd skall utsädesmängden på skyddsgrödan minskas med 10–15% på mineraljordar och med 15–20% på mulljordar.

RÄTT UTSÄDESMÄNGD

Sort	Antal grobara kärnor/m ² Såtidpunkt			Exempel på tkv	Exempel på uts. mängd, kg/ha 95% grobarhet Såtidpunkt		
	Tidig	Normal	Sen		Tidig	Normal	Sen
Havre	450	500	550	38	180	200	220
Korn	300	350	400	53	167	195	223
Vårvete	500	550	600	44	231	254	278
Ärter		100		245		258	
Åkerböna		50				1 SS räcker till 2 hektar	
Lin		725	800	9		68	76
Vårraps hybrid		140				1 förp/1,5 hektar	
Vårraps linje		200		4		8,5	

Formel för beräkning av rätt utsädesmängd

$$\text{Utsädesmängd, kg/ha} = \frac{\text{Tusenkornvikt, g} \times \text{antal grobara kärnor/m}^2}{\text{Grobarhet, \%}}$$

Konventionella vallfröblandningar

Vi har ett brett sortiment av vallfröblandningar med beprövade arter och sorter vad beträffar användningsområde och skördeintensitet. Om du inte hittar någon blandning i vårt sortiment som passar dina förutsättningar och krav så kan vi göra en egen skräddarsydd fröblandning åt dig. Minsta kvantitet är 300 kg för egen blandning. Vi har även ett brett sortiment med rena arter. Är det något i vårt sortiment som du saknar, kontakta oss på Lagerhuset. Vi förbehåller oss rätten att göra mindre justeringar beträffande sortval i vallfröblandningarna beroende på tillgång.

KAROLINA

Intensiv vallfröblandning för 3-4 skördar med hög avkastning och bra hårdighet. Rörsvingel Karolina ger ett breddat skördefenster med sin senare mognad jämfört med rörsvingelhybrid Hykor.

Timotej	Rhonia	25%
Timotej	Lischka	20%
Rörsvingel	Karolina	30%
Eng. rajgräs	Kentauer	10%
Vitklöver	Silvester	5%
Rödklöver	4% Taifun 4n + 6% Rozeta 2n	10%

HÖGLAND

Bred och hårdig klassisk vallfröblandning för 3 skördar och med stort skördefenster.

Timotej	Rhonia	30%
Timotej	Lischka	25%
Ängsvingel	Praniza	20%
Eng. rajgräs	Kentauer	10%
Rödklöver	4% Taifun + 6% Rozeta 2n	10%
Vitklöver	Silvester	5%

HYKOR

Vallfröblandning med rörsvingelhybrid Hykor. Hykor har en svårslagen avkastning och är hårdig både mot vinter och torka. Hykorblandningar måste skördas mycket intensivt för att inte tappa energi. Engelskt rajgräs i blandningen bidrar till högt näringsinnehåll och snabb etablering. För 4-skördesystem.

Timotej	Lischka	25%
Timotej	Rhonia	15%
Rörsvingelhybrid	Hykor	30%
Eng.rajgräs	Kentauer	15%
Rödklöver	4% Taifun 4n + 6% Rozeta 2n	10%
Vitklöver	Silvester	5%

RUTAKVARN LUSERN

Intensiv vallfröblandning med lusern för 3-4 skördar med hög avkastning och bra hårdighet. Att blandningen även innehåller röd- och vitklöver säkrar en jämn etablering av baljväxter. Luzern kräver ett pH runt 7 för att etablera sig väl.

Timotej	Rhonia	20%
Timotej	Lischka	20%
Rörsvingel	Karolina	20%
Eng. rajgräs	Kentauer	10%
Lusern	Radius (ympad)	15%
Vitklöver	Silvester	5%
Rödklöver	4% Taifun 4n + 6% Rozeta 2n	10%

STABIL

Klassisk vallfröblandning för 2-3 skördar och stort skördefenster med hårdiga arter.

Timotej	Rhonia	30%
Timotej	Lischka	30%
Ängsvingel	Preval	30%
Rödklöver	4% Taifun 2n / 6% Rozeta 2n	10%

GRÄSVALL SLUTARP

En intensiv och hårdig gräsvallsblandning för 3-4 skördar. Passar alldeles utmärkt på rena mulljordar där man inriktar sig på 3 skördar.

Timotej	Rhonia	33%
Ängsvingel	Valtteri	30%
Rörsvingel	Karolina	32%
Ängsgröe	Balin	5%

GRÄSVALL MULLJORD

Ängsgröe bildar en tät gräsvål som tål tramp och körningar på mulljordar. Fungerar även utmärkt på fastmarksjord. Passar för 2-3 skördar som ensilage eller hö.

Timotej	Rhonia	30%
Timotej	Lischka	25%
Ängsvingel	Valtteri	35%
Ängsgröe	Balin	10%

GRÄSVALL HÖ F130

Gräsvallsblandning lämplig för hö och ensilageproduktion med 2 skördar.

Timotej	Rhonia	30%
Timotej	Lischka	30%
Ängsvingel	Preval	20%
Ängsvingel	Praniza	20%

BETESVALL F140

Standardblandning för flerårig betesvall på de flesta jordar. Med mycket röd- och vitklöver för hög produktion och måttlig gödning.

Timotej	Lischka	15%
Ängsvingel	Preval	25%
Eng.rajgräs	Kentauer + Herbal	20%
Ängsgröe	Balin	15%
Rödsvingel	Gondolin	15%
Vitklöver	Silvester	10%

BETESVALL HÄST/FÅR

Betesfröblandning för flerårig betesvall. Sort och artvalet ger en betesvall med jämn tillväxt och hög trampållighet.

Timotej	Lischka	25%
Ängsvingel	Preval	25%
Eng.Rajgräs	Herbal + Kentauer	20%
Rödsvingel	Gondolin	15%
Ängsgröe	Balin	15%

BLOMMANDE TRÄDA

En artrik blandning med 65% örter och 35% gräs godkänd enligt Jordbruksverkets regler för blommande träda eller kantzoner. Flerårig blandning som genom sin mångfald tilltalar framförallt pollinerande insekter.

Persisk (Doft) klöver	15%
Blodklöver	20%
Honungsört	30%
Rödsvingel	35%

FÅNG 520

Blandning med lågväxande arter för långliggande trädor och skyddzoner.

Rödsvingel	Gondolin	90%
Vitklöver	Silvester	10%

FÅNGGRÖDA ENGELSKT RAJGRÄS

Lättetablerad fånggröda med bra höstillväxt.

FÅNGRÖDSVINGEL

Fånggröda med mindre tillväxt än Engelskt Rajgräs.

OLJERÄTTIKA

Rätt etablerad förbättrar oljerättika jordens struktur. Vissa sorter av oljerättika har sanerande effekt mot vissa nematoder.

Vi tillhandahåller även ett brett sortiment av rena fröer. OBS beställ i tid:

Alsikeklöver, Blålusern, Cikoria, Doftklöver (Persisk Klöver), Engelskt Rajgräs, Fodermärgkål, Foderraps, Honungsört, Hundäxing, Rajsvingelhybrid Hykor, Kärringtand, Oljerättika, Rödklöver, Rödsvingel, Rörflen, Svartkämpar, Timotej, Vitklöver, Westerworldiskt Rajgräs, Ängsgröe, Ängsvingel

Ekologiskt utsäde

HAVRE

Vi på Lagerhuset ser fortsatt en stor efterfrågan på ekologisk havre till livsmedelsindustrin.

KERSTIN: Grynshavre som förenar hög odlingssäkerhet med hög kvalitet. Högavkastande med god stråstyrka. Sorten är nematodresistent mot Gotlandstypen. Kerstin passar även till foder. Kerstin EKO säljs i 700kg storsäck.

SYMPHONY: Grynshavre med mycket bra avkastning, bra stråegenskaper och stråstyrka. Sorten har riktigt hög rymdvikt och stor kärna. Symphony passar även som foder. Symphony EKO säljs i 700kg storsäck.

KORN

IRINA: Maltkornssort med hög avkastning och ett kort och styvt strå. Mlo-resistens mot mjöldagg samt nematodresistent mot ras 1 och 2. Irina passar även utmärkt som foder. Irina EKO säljs i 800kg storsäck.

SEVERI: Ett finskt mycket tidigt och stråstyvt 6-radskorn foderkorn med bra avkastning. Sorten trivs på de flesta jordar, även med lägre pH-värden. Severi är mjöldaggsresistent samt har bra motståndskraft mot sköldfläcksjuka. Severi EKO säljs i 800kg storsäck.

ÄRTER

Ärter är en mycket bra avbrottsgröda med hög fruktseffekt, odlas på jämn och väl-dränerad mark. Ärtor har dock en svag ogräskonkurrens.

ESO: Tjeckisk gul sort med mycket hög avkastning och ganska litet frö. Eso säljs i 900kg storsäck och 30kg småsäck.

VÅRVETE

Odling av högproteinsorten Quarna är ett koncept som skapar extra värde – både hos dig som odlare och hos våra kvarnkunder. Tack vare Quarna kan kvarnarna ta fram mjöl med helsvensk råvara även till krävande mjölblandningar.

QUARNA: Kvarnsort med utmärkt kärnkvalitet och mycket hög proteinhalt. Sorten har mycket god stråstyrka, mognar tidigt och har ett stabilt falltal. Quarna är det bästa sortvalet om du siktar på bröddvetekvalitet. Quarna packas i 900 kg storsäck och finns även i 30 kg småsäck.

ORYX: Ett vårvete för främst foder med mycket hög avkastning. Sorten har ett kort strå med god stråstyrka. Rymdvikt och proteinhalt är låg medan tusenkornvikten är medelhög. Motståndskraften mot sjukdomar är medelgod. Oryx säljs i 900kg storsäck.

ÅKERBÖNA

Åkerbönan trivs på leriga och vattenhållande jordar. De brokblommiga sorterna avkastar i regel mer än de vitblommiga åkerbönorna. De vitblommiga sorterna har ett lägre innehåll av tanniner vilket gör att de passar bättre till utfodring av enkelmagade djur. Åkerböna är packat i storsäckar om 20 unit vilket räcker till 2 hektar. Utsädesmängden blir alltså säckvikten delat med 2 hektar.

TIFFANY: Brokblommig sort som förenar hög skörd och låg tusenkornsvikt. Tiffany har medelsen mognad och hög proteinhalt. Tiffany har låga halter av vicin och convicin vilket gör att den fungerar i en foderstat till fjäderfä.

GEB-BLANDSÄD

Vid beställning tar vi fram blandningar med spannmål och trindsäd av KORN/HAVRE, HAVRE/ÄRT och KORN/ÄRT. Kontakta oss för mer information.

Godkända ekologiska vallfröblandningar

Vi har ett brett sortiment av vallfröblandningar med beprövade arter och sorter vad beträffar användningsområde och skördeintensitet. Om du inte hittar någon blandning i vårt sortiment som passar dina förutsättningar och krav så kan vi göra en egen skräddarsydd fröblandning åt dig. Minsta kvantitet är 300 kg för egen blandning. Vi har även ett brett sortiment med rena arter. Är det något i vårt sortiment som du saknar, kontakta oss på Lagerhuset. Vi förbehåller oss rätten att göra mindre justeringar beträffande sortval i vallfröblandningarna beroende på tillgång.

GEV KAROLINA

Intensiv fröblandning för 3-4 skördar med hög avkastning och bra hårdighet. Rörsvingel Karolina ger ett breddat skördefenster med sin senare mognad jämfört med rörsvingelhybrid Hykor.

Timotej	Rhonia/Lischka	45%
Rörsvingel	Karolina	30%
Eng. Rajgräs	Kentauer	10%
Rödklöver	Taifun 4n/Rozeta2n	10%
Vitklöver	Klondike/Silvester	5%

GEV HÖGLAND

Härdig klassisk vallfröblandning för 3 skördar.

Timotej	Rhonia/Lischka	50%
Eng. Rajgräs	Kentauer	10%
Ängssvingel	Preval/Praniza	20%
Rödklöver	Taifun4n/Rozeta2n	15%
Vitklöver	Klondike/Silvester	5%

GEV HYKOR

Mycket intensiv vallfröblandning med Hykor och engelskt rajgräs som bidrar till högt näringsinnehåll och snabb etablering. För 4-skördesystem med mycket hög avkastning och bra hårdighet.

Timotej	Rhonia/Lischka	40%
Eng.rajgräs	Kenatuer	15%
Rörsvingelhybrid	Hykor	30%
Rödklöver	Taifun4n/Rozeta2n	10%
Vitklöver	Klondike/Silvester	5%

GEV LOCKATORP LUSERN

Intensiv vallfröblandning med lusern för 3-4 skördar med hög avkastning och bra hårdighet. Att blandningen även innehåller röd- och vitklöver säkrar en jämn etablering av baljväxter. Luzern kräver ett pH runt 7 för att etablera sig väl.

Timotej	Rhonia/Lischka	40%
Rörsvingel	Karolina	20%
Eng Rajgräs	Kentauer	10%
Blålusern (Ympad)	Radius	15%
Rödklöver	Taifun4n/Rozeta2n	10%
Vitklöver	Klondike/Silvester	5%

GEV GRÄSVALL MULLJORD

Vallfröblandning för gräsvall med ängsgröe som bildar en tät grässvål som tål tramp och körningar även på fuktiga jordar. Passar för 2-3 skördar.

Timotej	Rhonia/Lischka	55%
Ängssvingel	Preval/Praniza	35%
Ängsgröe	Balin	10%

GEV BETESVALL

Standardblandning för flerårig betesvall på de flesta jordar. Vitklöver för hög smaklighet och måttlig gödsling.

Timotej	Lischka	15%
Ängssvingel	Preval/Praniza	25%
Eng.rajgräs	Calibra/Kentauer	20%
Ängsgröe	Balin	15%
Rödsvingel	Gondolin	15%
Vitklöver	Klondike	10%

BLOMMANDE TRÄDA

En artrik blandning med 65% örter och 35% gräs godkänd enligt Jordbruksverkets regler för blommande träda eller kantzoner. Flerårig blandning som genom sin mångfald tilltalar framförallt pollinerande insekter.

Persisk (Doft) klöver	15%
Blodklöver	20%
Honungsört	30%
Rödsvingel	35%

GEV FÅNG RR 90/10

Fånggröda med 10 % klöver för bättre efterverkan.

Rödsvingel	90%
Rödklöver	10%

GEV FÅNG RV 85/15

Fånggröda med 15% vitklöver och 85% rödsvingel.

Rödsvingel	85%
Vitklöver	15%

GEV GRÖNGÖDSLING RR 70/30

Grüngödslingsblandning med rödsvingel som kompletterar rödklövern utan att konkurrera för mycket.

Rödsvingel	70%
Rödklöver	30%

Vi tillhandahåller även ett brett sortiment av rena fröer. OBS beställ i tid:

Alsikeklöver, Blålusern, Cikoria, Doftklöver (Persisk Klöver), Engelskt Rajgräs, Fodermärgkål, Foderraps, Honungsört, Hundäxing, Rajsvingelhybrid Hykor, Kärringtand, Oljerättica, Rödklöver, Rödsvingel, Rörflen, Svartkämpar, Timotej, Vitklöver, Westerwoldiskt Rajgräs, Ängsgröe, Ängsvingel

Markkartering

EN AKTUELL MARKKARTERING ÄR ETT BRA VERKTYG I STRÄVAN EFTER GOD ODLINGSEKONOMI

Vi på Lagerhuset hjälper dig med att få din åkermark karterad eller en äldre markkartering uppdaterad. Vi hjälper dig även med hur du skall använda resultat från karteringen och vad du skall göra för eventuella insatser ut efter markkarteringen.

MARKKARTERINGSPAKET

Normalt tas ett prov per hektar. Vi erbjuder några olika varianter av markkarteringspaket. De är anpassade för att möta de olika analysbehov som finns. OBS att markkarteringen görs efter skörd, därför är det klokt att beställa den i tid.

PRECISION BAS

I varje prov analyseras pH, P-AI, K-AI, Mg-AI och Ca-AI.

I vartannat prov analyseras även P-HCL, K-HCL, Cu-HCL och mull.

PRECISION PLUS

Rekommenderas på jordar där det finns misstanke om kopparbrist.

I varje prov analyseras pH, P-AI, K-AI, Mg-AI, Ca-AI, P-HCL, K-HCL, Cu-HCL och mull.

JORDART PRECISION

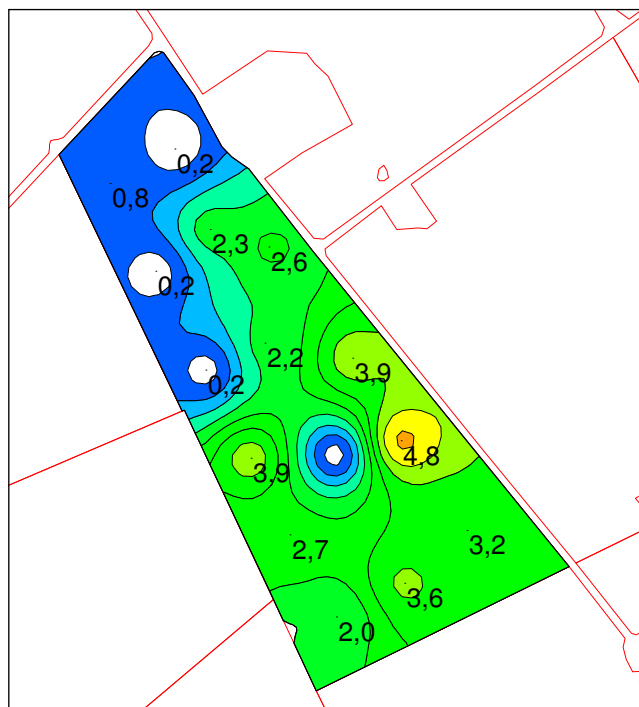
I varje prov analyseras pH, P-AI, K-AI, Mg-AI och Ca-AI.

I vartannat prov analyseras även P-HCL, K-HCL, Cu-HCL och Jordart.

MINI

I varje prov analyseras pH, P-AI, K-AI, Mg-AI och Ca-AI.

Vi på Varaslättnens Lagerhus hjälper er att bestämma vilken kartering som passar bäst för just er. När karteringen är färdig träffas vi för att gå igenom resultatet och ser vilka åtgärder som behöver göras på er gård.

Bilden visar ett fält där kalkbehovet, angivet i ton CaO/ha, varierar mycket. Jordbrukskalk innehåller ca 50% CaO vilket gör att kalkbehovet inom skiftet varierar mellan 0-9,6 ton kalk/ha för att nå rätt pH-värde.

Kalkning

All odling försurar gradvis jorden. Vårt fuktiga klimat, nedfall av svavel och kväveföreningar, grödornas upptag och bortförel av växtnäring, markandning samt användning av surgörande kvävegödselmedel gör sammantaget att jorden försuras. Med kalkning kan vi motverka försurning och höja jordens pH-värde.

Grödornas upptag av näringsämnen och kvävegödslingen kan tillsammans stå för ungefär hälften av den försurande effekten i jorden. Exempelvis försurar 1 kg kväve från Ammoniumnitrat (Axan eller NS) motsvarande 1 kg CaO medan Kalksalpeter har en positiv kalkeffekt på 0,7kg CaO per kg kväve. Hur sur jorden är mäts genom pH-värdet. Med kalkning motverkar du försurning genom att bibehålla eller höja pH-värdet.

Vi kan hjälpa dig att göra tilldelningsfil efter din markkartering när du beställer kalk hos oss.

Vid kalkning använder vi kalk från SMA-mineral.

Kalkens positiva effekter:

- Rätt pH-värde ökar tillgängligheten av bland annat fosfor
- Motverkar upptaget av giftiga tungmetaller, exempelvis kadmium
- Växtföljdssjukdomar missgynnas så som klumprotsjuka och klöverrottröta
- Bakterielivet i jorden gynnas och svampar missgynnas
- Baljväxternas kvävefixering förbättras
- Förbättrar jordens struktur och odlingsegenskaper

Hur mycket ska man kalka?

Jordbrukskalk som baseras på kalksten innehåller cirka 50% CaO. I markkarteringen uttrycks kalkbehovet i ton CaO/hektar vilket i praktiken blir den dubbla volymen kalkprodukt om kalkproduktens innehåll är 50% CaO.

Hur mycket kalk man skall tillföra för att höja pH-värdet beror på jordens mål pH-värde. Mål-pH-värdet är olika beroende på jordens ler- och mullhalt. Exempelvis bör pH-värdet på en mullfattig sandjord vara på 6,0 och på mullfattig lerjord 6,5. Detta är en av den viktigaste parametern som man får ut av en markkartering.

Tillföra magnesium med kalk?

Om Mg-AL-talet ligger under 10 på en lerjord och under 5 på en lättjord bör man tillföra magnesium. Kalk innehållande magnesium är det billigaste sättet att tillföra magnesium på. Vi har kalkprodukter innehållande 4% respektive 12% magnesium. Kalken som innehåller 12% magnesium är Dolomitkalk. Kalk med 4% magnesium tas fram genom att man blandar vanlig kalksten med Dolomitkalk.

Strukturkalkning är ett effektivt sätt att förbättra strukturen på leriga jordar. En lerjord med riktigt bra struktur bör vara grymig både då den är våt och torr. Strukturkalkning gör att jorden torkar upp snabbare, får en jämnare struktur, binder fosfor, ger bättre skörd, ger mindre dragmotstånd och möjliggör andra val av grödor. Strukturkalken måste bearbetas in ordentligt direkt efter spridning. Vi rekommenderar därför att strukturkalka direkt efter skörden. Då är jorden som bäst upptorkad och har som bäst struktur. Strukturkalkning är berättigad till LOVA-stöd.

Vid strukturkalkning använder vi SMA-Cresco Optimal.

Gödnings Sortiment

Nedan presenteras de gödningsartiklar som vi säljer för konventionell och ekologisk produktion.

Gödnigen kommer normalt in via gödningsterminalen i Lidköping och levereras ut till kund med lastbil. Vi håller även lager av de flesta gödningsartiklarna i Tråvad och ett smalare säsongslager i Vara så att du enkelt kan komplettera ditt gödningsbehov. I Tråvad finns även gödningspridare för uthyrning.

YARABELA NS 27-4 AXAN: Axan är ett kvävegödselmedel med måttlig svavelhalt. Svavelinnehållet anpassat för behovet i stråsåd och vall.

NS 27-4: Import NS från Achema eller Anwill med måttlig svavelhalt anpassad för spannmåls- och vallodling.

YARABELA NS 24-6 SULFAN: Sulfan är en kväveprodukt med högt svavelinnehåll anpassat till oljeväxter. I vall passar Sulfan då P och K tillförs med annan gödning eller med stallgödsel.

YARALIVA N 15,5 KALKSALPETER: Kalksalpeter innehåller nästan enbart nitratkväve och har därför en högre kväveeffektivitet och snabbare effekt än andra kvävegödselmedel.

YARAMILA RAPS NPK 17-5-10: Ett P- och K-starkt gödselmedel speciellt anpassat för oljeväxter och kål. Innehåller extra svavel och bor samt en mindre mängd magnesium.

YARAMILA NPK 20-5-10: Passar till spannmål och vall på jordar med lågt fosfor- och kaliuminnehåll.

YARAMILA NPK 21-3-10: Passar till spannmål och vall på jordar med lågt kaliuminnehåll.

YARAMILA NPK 22-6-6: Bra som startgiva på jordar med lågt fosforinnehåll och normalt kaliuminnehåll.

YARAMILA NPK 24-4-5: Ett gödselmedel för jordar i fosfor- och kaliumklass III.

YARAMILA NPK 26-3-5: En kvävestark produkt för jordar med relativt högt kalium- och fosforinnehåll.

YARAMILA NK 22-0-12: Ett NK-gödselmedel med balanserad svavelhalt. Används till återväxtgödsling i vall samt till spannmål och förstaskörd i vall då fosfor inte behövs.

YARAMILA PROMAGNA NPK 8-5-19: Används till grundgödsling av potatis och grönsaker med måttligt kvävebehov. Produkten innehåller en bredd av mikronäring och är klorfri.

YARAMILA PROMAGNA NPK 11-5-18: Används till grundgödsling av potatis och grönsaker med större kvävebehov. Produkten innehåller mikronäring och är klorfri.

YARAMILA HÖST NPK 8-10.5-20 MN: Nivån av och relationen mellan fosfor och kalium göra att produkten passar främst på lättare jordar och jordar med upp till mellanhögt innehåll av P och K. Kvävet är i form

av ammonium. Ammonium och manganinnehållet samverkar för att gynna manganupptaget på jordar som är problematiska på grund av lucker jord eller högt pH.

MAP NP 12-23: Fosforgödselmedel för höstgödsling vid sådd av stråsåd på jordar med relativt högt kaliuminnehåll.

PK 11-21: PK-gödselmedel för höstgödsling av höstsåd på jordar med kaliumbehov samt för gödsling av baljväxter på våren.

P20: Fosforgödselmedel för jordar med lågt fosforinnehåll och relativt högt kaliuminnehåll.

KALISALT K50: Kaliumklorid med 50% kaliuminnehåll för kaliumgödsling främst till vall.

PATENTKALI: Ett klorfritt kaliumgödselmedel innehållande 25% kalium, 6% magnesium och 18% svavel. *KRAV-godkänt gödselmedel.*

KALIUMSULFAT: Ett klorfattigt kaliumgödselmedel innehållande 41,5% kalium, 0,7% magnesium och 18% svavel. *KRAV-godkänt gödselmedel.*

POLYSULPHATE: Är klorfattigt och anpassad för potatis och grönsaker. Innehåller kalium, svavel, magnesium och även kalcium. *KRAV-godkänt gödselmedel.*

KIESERIT: Magnesium- och svavelhaltigt gödselmedel för jordar med lågt magnesiumantal. Ger en snabb effekt och kan användas till alla grödor. *KRAV-godkänt gödselmedel.*

GÖDNING I 25 KG SMÅSÄCK: Till trädgård håller vi Kalksalpeter, NPK 21-4-7 och NPK 11-5-18 i småsäck. Finns i Tråvad.

EKOVÄX 8-3-5-3: *KRAV-godkänt gödselmedel* för ekologisk produktion av spannmål och oljeväxter. Används till både vår- och höstsåd då den innehåller kväve, fosfor, kalium och även svavel. För bästa effekt skall gödningen myllas rejält eller kombisås. Grödan får då näringen placerad nära rötterna därmed en bra start. En giva på 700 kg/ha ger 55 kg N, 22 kg P, 34 kg K, 22 kg S. Beakta att med organiska gödselmedel får totalt 110kg fosfor tillföras under en femårsperiod.

EKOVÄX 9-4-0: *KRAV-godkänt gödselmedel* för ekologisk produktion av spannmål och oljeväxter. Används som engångsgiva om kalium- och svaveltillförseln sker med annat gödselmedel. För bästa effekt skall gödningen myllas rejält eller kombisås. Grödan får då näringen placerad nära rötterna därmed en bra start. En giva på 540 kg/ha ger 50 kg N och 22 kg P. Beakta att med organiska gödselmedel får totalt 110kg P tillföras under en femårsperiod.

EKOVÄX 6-3-8-5: *KRAV-godkänt gödselmedel* för ekologisk produktion av främst potatis, men även för spannmål och oljeväxter. Innehållet av kalium och svavel samt högre fosforinnehåll per kg kväve gör att produkten passar utmärkt till potatis. Produkten skall myllas rejält (minst 5 cm) för att få en hög nyttjandegrad av gödseln. Beakta att med organiska gödselmedel får totalt 110kg P tillföras under en femårsperiod.

Gödslingsrekommendationer

I tabellerna nedan finner ni Jordbruksverkets gödslingsrekommendationer till respektive grödor. Att tillämpa balanserad gödsling efter markens växtnäringsstatus och grödans gödslingsbehov är avgörande för att långsiktigt behålla eller öka markens bördighet.

Riktvärden för fosforgödsling till olika grödor (källa Jordbruksverket).

OBS att spannmål bortför 3,2kg fosfor/ton, oljeväxter bortför ca 6-8kg fosfor/ton och vall 3kg fosfor/ton TS.

Gröda	Skörde-nivå (ton/ha)	Bortförel av P (kg/ha)	Rekommenderad fosforgiva (kg P/ha)					
			I	II	III	IVA	IVB	V
Vårsäd	5	17	25	20	15	5	0	0
Höstsäd	6	19	25	20	15	5	0	0
Våroljeväxter	2	12	30	25	15	10	0	0
Höstoljeväxter	3,5	21	40	35	25	15	0	0
Slåttervall, ts	6	14	25	15	10	0	0	0
Fodermajs, ts	10	26	35	30	25	20	15	15
Potatis ^{a)}	30	15	70	50	40	30	15	0
Socketbetor	60	24	45	40	30	20	10	0
Ärter/åkerböna	3,5	13	20	15	10	0	0	0
Lin	2	5	15	10	5	0	0	0
Betesvall på åker			15	5	0	0	0	0

Justering av fosforgivan beroende på skördenivå (källa Jordbruksverket).

Gröda	Justering per ton avvikelse i skörd (kg P/ha)
Stråsåd, ärter	3
Oljeväxter	6
Slåttervall (ts), majs (ts)	3
Potatis, socketbetor	0,5

Riktvärden för kaliumgödsling till olika grödor (källa Jordbruksverket).

Gröda	Skörde-nivå (ton/ha)	Bortförel av K (kg/ha)	Rekommenderad kaliumgiva (kg K/ha)				
			I	II	III	IV	V
Stråsåd ^{a)}	5	22	40	30	10	0	0
Våroljeväxter	2	16	40	30	10	0	0
Höstoljeväxter	3,5	28	55	45	25	10	0
Slåttervall, ts, vall I	6	150	120	80	40	0	0
Slåttervall, ts, vall II och äldre	6	150	160	120	80	40	0
Fodermajs, ts	10	80	150	120	80	50	0
Potatis ^{b)}	30	150	260	210	160	110	0
Socketbetor ^{c)}	60	120	110	80	40	20	0
Ärter/åkerböna	3,5	35	50	40	20	0	0
Betesvall på åker			40	20	0	0	0

a) Givorna till vårsäd avser radmyllning av gödsel. Vid breddspridning kan givan ökas med cirka 5 kg kväve per hektar i södra Sverige och cirka 10 kg N/ha i övriga landet.

Justering av kaliumgivan beroende på skördenivå (källa Jordbruksverket).

Gröda	Justering per ton avvikelse i skörd (kg K/ha)
Stråsäd	5
Oljeväxter, ärter	10
Majs (ts)	10 ^{a)}
Slåttvall (ts)	20
Potatis	4
Sockerbetor	1,5–2 ^{b)}

Riktgivor för kvävegödsling till stråsäd på mineraljord med stråsäd som förfrukt (källa Jordbruksverket).

Läs gärna mer om kvävegödsling i exempelvis Jordbruksverkets skrift Rekommendationer om gödsling och kalkning.

Gröda	Rekommenderad fosforgiva (kg P/ha)								
	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Höstvete bröd, södra Götaland			120	140	160	180	200	220	240
Höstvete foder, södra Götaland			115	135	150	165	180	195	210
Höstvete bröd, norra Götaland & Svealand		110	130	150	170	190	210	230	250
Höstvete foder, norra Götaland & Svealand		100	120	140	155	170	185	200	215
Rågvete/höstkorn, södra Götaland			110	130	145	160	175		
Rågvete/höstkorn, norra Götaland & Svealand		95	115	135	150	165	180		
Råg, södra Götaland			95	115	130	135	140		
Råg, norra Götaland & Svealand		80	100	120	135	140	145		
Vårvete ^{a)}		125	145	165	185	205			
Korn foder, södra Götaland ^{a)}		60	80	95	110	125	140		
Korn malt, södra Götaland ^{a)}			65	85	100	115	130	145	
Korn foder, norra Götaland & Svealand ^{a)}	45	65	85	100	115	130			
Korn malt, norra Götaland & Svealand ^{a)}		70	90	105	120	135			
Korn, Norrland ^{a)}	45	65	85	100					
Havre, södra Götaland ^{a)}		55	75	90	105				
Havre, norra Götaland & Svealand ^{a)}	40	60	80	95	110				

a) Givorna till vårsäd avser radmyllning av gödsel. Vid breddspridning kan givan ökas med cirka 5 kg kväve per hektar i södra Sverige och cirka 10 kg N/ha i övriga landet.

VÄXTODLINGSRÅDGIVNING I HELA VÄSTRA GÖTALAND

Vi hjälper dig gärna med dina grödor. Idag har vi fyra försäljningskontor med växtskyddsutlämning för att hålla god service till dig:

ERIKSTAD

Säljkontor och växtskyddslager. Vi samarbetar med Axima så vi kan lämna ut växtskydd under kontorstid.

SKÖVDE

Säljkontor och växtskyddslager. Vi samarbetar med Axima där vi kan lämna ut växtskydd under kontorstid.

TRÅVAD

Säljkontor med ett brett lagertillbud av gödning, utsäde, vallfrö och växtskydd för avhämtning eller utkörning. Spannmålmottagning för KRAV-spannmål.

VARA

Säljkontor och växtskyddslager samt ett begränsat säsongslager av gödning och utsäde. Huvudkontor med administration och försäljningskontor. Spannmålmottagning för konventionell spannmål.

VÄLKOMMEN

Camille Maamari
0512-300 465
camille@varalagerhus.se

Magnus Olsson
0512-300468
magnus.olsson@varalagerhus.se

Karl Delin
0512-300 459
karl@varalagerhus.se

Peter Larsson
0512-300 454
peter@varalagerhus.se

Johanna R. Pettersson
0512-300 458
johanna.r-pettersson@varalagerhus.se

Andreas Hernbo
0512-300 455
andreas@varalagerhus.se

Mikael Eklöf
0512-300 460
mikael@varalagerhus.se

